

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Izdavatelj in upravitelj: Marlbor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljeno na dom 12 Din / Oglaševanje po ceniku / Oglaševanje sprejema tudi oglaševalski oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številka računa št. 11.400

Cilji bolgarskih narodnih socialistov

Izjava njihovega voditelja Hrista Kunčeva

Med problemi, ki nas posebno živo interesirajo, je nedvomno problem zblizanja z Bolgarijo med prvimi. Če pa hočemo dobiti jasno sliko položaja in v prvi vrsti razpoloženja za to zblizanje ne samo pri nas, marveč tudi v bratski Bolgariji, moramo poslušati tudi besede tistih, ki ne govore v imenu vlade. Takih je v Bolgariji veliko, saj je v sofijskem sobranju zastopanih samo 12 strank in strančič, dasi jih šteje Bolgarija vseh preko 40, in tudi tiste, ki so zastopane v sobranju, niso vse vladne, temveč po večini klubov, četudi ne po večini polancev — v opoziciji. S tega stališča se nam zdi omemba vreden tudi razgovor med urednikom monakovskega narodnosocialističnega dnevnika »Völkischer Beobachter« dr. G. in Hristom Kunčevom, voditeljem bolgarskih narodnih socialistov, ki je bil te dni objavljen v citiranem listu. Hristo Kunčev je obiskal Nemčijo, da bi studiral nemški narodni socializem in potem porabil izkušnje v svoji domovini.

Uvodoma je govoril Kunčev o svojih vtisih s potovanja po Nemčiji in o nemškem narodnem socializmu vobče, nato je pa prešel na bolgarska vprašanja. Bolgarski narodni socialisti se, je dejal, bore kakor so se nemški, proti zmedbi političnih strank, katere hočejo odpraviti, kakor tudi vse izrodke parlamentarizma sploh. Mimo tega jim pa daje podlago tudi slično gospodarsko stanje, kakor nemškemu tovarišem. Ker v nemškem narodnem socializmu ne vidi asimilacijskega gibanja, temveč nacionalno čiščenje in gibanje za svobodo naroda kot celote, zahteva tudi za Bolgarijo enake pravice. Bolgarski narodni socializem noče nikogar asimilirati, temveč namerava bolgarski narod samo izčistiti in ohraniti v njem čist slovenski element. S tega stališča gleda tudi na vprašanje Židov, katerih je v Bolgariji okoli 600.000, kar je za 6 milijonov Bolgarov zelo veliko. Kunčev je poudaril zaradi tega, da je to vprašanje dosti pomembnejše in tudi dosti bolj nujno, kakor je bilo in je v Nemčiji. Židje upliva jo zelo močno ne le na bolgarsko gospodarstvo, temveč tudi na kulturo in politiko, kar bi po mišljenju Kunčeva moglo postati za bolgarski narod pogubno, če se ta upliv pravočasno ne odstrani. Zaradi tega je bolgarska narodnosocialistična delavska stranka odločna in neizprosna nasprotnica Židov, ki jo sovražijo bolj kakor vsako drugo bolgarsko nacionalno gibanje.

Dalje je govoril Kunčev o bolgarskih strankah, ki zasledujejo po njegovem le vsaka svoje lastne ozke interese, se pa ne brigajo za interese celokupnega naroda. Da je moglo v Bolgariji nastati

preko 40 političnih strank in gibanj, vidi krivdo v preslabi in napačni politični vzgoji bolgarskega naroda. Kar se tiče Cankova, ki se sam naziva tudi »narodni socialist«, je dejal Kunčev, je v resnici prav tak ozkosrčni strankar, kakor so vsi drugi. Uspeha išče le v svojih strankarskih kombinacijah. Mimo tega mu pa Kunčev zameri tudi to, da je »preveč enostranski frankofil«. Nova Bolgarija bi morala po njegovem mnenju voditi bolj realno politiko in razumeti zlasti z Nemčijo, v kateri vidi borce za iste ideale, kakor pri Bolgarih. Uspehi Nemčije v mednarodni politiki so tudi uspehi Bolgarije, a razen tega je Nemčija tudi trgovinsko za Bolgarijo najvažnejša država v Evropi. Če bi zato Cankov spremenil svoja zadevna naziranja, bi se dalo ž njim pogajati za sodelovanje. V ostalem se s politiko sodelovanja z Nemčijo strinjata mimo drugih tudi bivši bolgarski generalisimus Žekov in voditelj mladonarodnih legionarjev Dočev.

Balkanski problem se brez Bolgarije ne da rešiti, zato bolgarski narod tudi ne vidi rešitve v nedavno sklenjenem balkanskem paktu. Geopolitična povezanost Bolgarije z državami Balkana je prav tako močna, kakor je povezanost Nemčije z državami srednje Evrope ali Madžarske z državami Podonavja. Pa tudi problem Podonavja bo težko rešljiv brez sodelovanja Bolgarije. Kar se tiče sporazuma z Jugoslavijo, je dejal Kunčev, da vodi pot do tega sporazuma preko krajev, ki jih Bolgari smatrajo za bolgarske. Če bi se srečno rešilo to vprašanje, ne bi bilo združitvi Bolgarije z Jugoslavijo nič več na poti. Mimo tega pa odklanja tudi iz Jugoslavije izhajajoča panslavistična stremiljenja. (Kaj misli pri tem, ni mogoče točno razumeti.) — Ideal Kunčeva je ustvaritev Bolgarije, ki bi bila podobna oni Bolgariji, ki jo je ustvarila mirovna pogodba v San Stefanu (po prvi balkanski vojni) in vredna tradicije junaške dobe carja Simeona. To so, je dejal, glavna stremiljenja bolgarskih narodnih socialistov, ki se mimo tega dobro zavedajo, da je bolgarski narod v prvi vrsti kmečki narod in so zato interesi kmeta državni interesi. Tudi on sam se smatra za voditelja kmečkega gibanja, dasi se imenuje njegova stranka sicer Narodnosocialistična delavska stranka Bolgarije.

Izbrali smo tu glavne misli izjave Kunčeva, in to brez komentarja, ker se nam zdi potrebno slišati tudi to plat zvona, dasi se dela dosti bolj važno kakor je v resnici, kajti bolgarski narodni socializem je vsaj zaenkrat še brez vsakega upliva na pota Bolgarije.

Pričetek gospodarskih pogajanj v Rimu

MADŽARSKA IN AVSTRIJSKA DELEGACIJA ODPOTOVALA V RIM. —

BUDIMPEŠTA, 4. aprila. Ministrski predsednik Gömbös in finančni minister Imredi sta prekinila velikončno počitnice in se že predvčerajšnjim vrnila v Budimpešto. Takoj po prihodu sta konferirala s člani madžarske gospodarske delegacije, ki jo vodi Štefan Winkler in z ravnateljem madžarske Narodne banke Dušanom Tabakovcem. Na konferenci so razpravljali o materialu, ki bo stavljen na dnevni red v Rimu. Madžarska delegacija je odpotovala že sinoči in pričakujejo gospodarski krogi, da ne bo izvoz pšenice v Avstrijo in Italijo samo povečan, marveč se bodo popravile tudi

cene po vsej priliki na 12 do 15 pengov.

DUNAJ, 4. aprila. Sinoči je odpotovala v Rim posebna avstrijska delegacija ki bo izvedla podrobna pogajanja. Delegacija vodi opolnomočeni minister dr. Schiller. Ž njim je odpotovalo 5 predstavnikov trgovinskega ministrstva in dva predstavnika ministrstva za poljedelstvo. Pogajanja se bodo vodila najprej v dvojce, potem v troje. Na ta način se bo Avstrija najprej sporazumela z Madžarsko, nato pa z Italijo in končno še Italija z Madžarsko. Ko bodo pogajanja zaključena, bo konferenca vseh treh.

Italijanska intriga proti Franciji

Italija pritiska na Anglijo da ne da Franciji varnostnih garancij — Anglija ne sprejme francoskih zahtev Zopet odgoditev konference?

LONDON, 4. aprila. Italijanska vlada je z ozirom na to, da se sestane 10. t. m. v Ženevi urad razorožitvene konference, uporabila ves svoj vpliv za to, da odvrne Anglijo od tega, da bi dala Franciji glede varnosti po razorožitvi kakršnekoli garancije. Tako je treba tudi razumeti misijo italijanskega podtajnika v zunanjem ministrstvu Suvicha, ki prispe danes v London, da poroča angleški vladi o zadevah razorožitve, kakor tudi italijanske akcije v Podonavju. V Londonu gledajo na ta stremiljenja Italije baje zelo skeptično.

LONDON, 4. aprila. Predsednik razorožitvene konference Henderson bo še

ta teden odpotoval v Ženevo in se bo s potjo zadržal v Parizu najmanj 3 dni. Diplomatski sodruknik »Daily Telegraph« poroča, da bo konferenca, ki je bila določena za 10. t. m., zopet odgodena, ker Anglija ne more pristati na zahteve Francije glede obrambnih garancij. Po neki informaciji iz parlamentarnih krogov bo narodni poslanec Spears predložil doljni zbornici interpelacijo, v kateri bo prikazal dosedanje oborožitve Nemčije in vprašal vlado če je pripravljena še nadalje mirno gledati to kršenje mirovnih pogodb. Nekateri celo namigavajo, da bo njegovjo interpelacijo podprl tudi Winston Churchill.

Radikalizacija Združenih držav

V ZDRUŽENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE SE ORGANIZIRAJO FAŠISTI IN KOMUNISTI.

NEWYORK, 4. aprila. V Zedinjenih državah se opaža v zadnjem času zelo živahno politično gibanje. Zelo močan je pokret mladine, ki razvija živahno akcijo zlasti v zahodnih in južnih krajih Združenih držav. Ustanovljenih je bilo več političnih organizacij, nazvanih »Mlada garda« in »Nova garda«, v katere so stopili moški in ženske v starosti od 21 do 40 let. Pristopilo pa je k tem organizacijam tudi veliko število demokratov in republikancev, tako da izgleda, da bo v najkrajšem času ustanovljena še tretja fašistična stranka v Zedinjenih državah. Živahno se gibljejo tudi komu-

nisti v pristaniščih. Zaradi tega je bilo že več oseb, ki so zaposlene pri trgovski mornarici, aretiranih in je med njimi tudi več uglednih častnikov ameriške vojne mornarice. Viceadmiral Andrews je odredil obširno preiskavo, ki je naperjena v glavnem proti delovanju komunistov v mornarici. Komunisti so stremeli v prvi vrsti za tem, da bi razširili svoje delovanje in tako pridobili tudi delavske stranke. V Jorku je pa bila konferenca delavske stranke, kjer je bilo sklenjeno, da ne bo pristopila h komunistični organizaciji in internacionali.

Namen Röhmovega prihoda v Jugoslavijo

LONDON, 4. aprila. »Daily Telegraph« prinaša od svojega beograjskega dopisnika vest, da bo stotnik Ernst Röhm, šef generalnega staba Hitlerjevih napadalnih oddelkov, ki se trenutno muči na Brionih, dospel v Dubrovnik v četrtek, 5. t. m. Röhm potuje v Jugoslavijo kot zastopnik Rosenberga in je njegova naloga, da prouči nove možnosti za čim tesnejše ekonomsko in politično sodelovanje med Nemčijo in Jugoslavijo. Situacija v Avstriji daje namreč Nemčiji in Jugoslaviji resen povod za oslabitev italijanskega vpliva v Avstriji in namerava zato Rosenberg izkoristiti to priliko, da bi približal države male antante Nemčiji s tem, da jim nudi zadovoljive trgovinske pogodbe.

Izsleditev skladišč orožja v Parizu

PARIZ, 4. aprila. Organi pariške policije vrše že delj časa hišne preiskave v vseh prostorih komunističnih organizacij, ki so osumljene, da za lagajo z orožjem pariško prebivalstvo in ga hujskajo na veliko ofenzivo, ki naj bi se pričela 1. maja proti desninarskim organizacijam. Doslej so zaplenili le neznatne količine orožja, včeraj pa so odkrili pravi komunistični arzenal, ki bi lahko oborožil od pet do glave več polkov. V nekem tajnem skladišču so zaplenili 14.000 pušk in ugotovili, da so bile pripeljane pred 14 dnevi v avtomobilu iz tujine v Francijo. V zvezi s tem je bilo več oseb aretiranih.

JEVTIČ POTUJE V TURČIJO.

ANKARA, 4. aprila. Jugoslovanski zunanji minister dr. Jevtič bo obiskal še ta mesec Ankaru. Sem bo prispel 25. t. m.

BALKANSKI PAKT.

ATENE, 4. aprila. Grški senat je včeraj odobril in sprejel soglasno besedilo balkanskega pakta. Ker ga je poslanska zbornica sprejela že prej, je pakt s strani Grčije opremljen z vsemi potrdili in je stopil tako v veljavo.

BOLGARSKA ZA NENAPADLNI PAKT.

SOFIJA, 4. aprila. Poročevalcu »Lidovih Novin« dr. Ripki je izjavil Mušanov, da je Bolgarija pripravljena skleniti s sosedo dvostransko nenapadno pakto pred vsem pa z Jugoslavijo.

BARTHOUEVA MISIJA.

VARŠAVA, 4. aprila. Francoski zunanji minister Barthou bo prispel v Varšavo 26. t. m. Namen njegovega obiska bo odstraniti vse nezaupanje, ki je v zadnjem času nastalo med Varšavo in Parizom. Ker bo Barthou obiskal tudi Prago, se trdovratno zatrjuje, da bo posređoval med obema slovanskima državama, da se odstranijo zadnji poljsko-češki spori.

FRANCIJA IN ANGLIJA.

LONDON, 4. aprila. Sklep francoske vlade, znova izgraditi v Calaisu nasproti Dowru nekoč opuščeno oporišče za podmornice in jih tam koncentrirati, je vzbudil v Angliji močno presenečenje. Listi pišejo celo, da se Francija oborožuje proti Angliji. Obenem smatrajo to za dokaz, da je Francija že obupala nad vsakim razorožitvenim sporazumom.

Dnevne vesti

Triumf českých pěvců. Čim je stopil praški pevski zbor »Smetana« na naša tla in priredil prvi koncert že si je namah osvojil vse poslušalce, ki so sinoči do zadnjega kotička napolnili prostorno unionsko dvorano. Navdušenja, kakršno je bilo na sinočnem koncertu, Maribor ne pomni. Navzoči so bili med drugimi odličnimi predstavniki mariborskega javnega življenja tudi mestni poveljnik general Hadžić, mestni župan g. dr. Lipold, generalštabni polkovnik g. Glišić, stolni župnik mnsgr. g. Umek, okrajni glavar g. Milan Makar, minister v p. dr. Kukevec in zastopniki Glasbene Matice ter raznih drugih pevskih društev z mnogo številnimi pevci. Praški pevci so dobili dva lovorjeva venca in so morali nekatero pesmi ponavljati. Po koncertu jim je mariborska Glasbena Matica priredila pri »Orlu« prijateljski večer, na katerem so spregovorili mimo drugih tudi mestni župan g. dr. Lipold, predsednik Glasbene Matice g. dr. Tomišek in predsednik pevskega zbora Glasbene Matice g. Arnuš. Danes popoldne ob 14. uri so praški pevci nadaljevali svojo zmago-slavno turnejo proti Ljubljani.

Iz šolske službe. V višjo skupino je napredoval meščanskošolski učitelj Vekoslav Strmšak pri Sv. Lenartu.

Izpremembe v poštni službi. Premišljeni so: uradniška pripravnica Milena Razberger iz Beograda v Maribor 2, služitelj Josip Jazbinšek iz Ljubljane 2 na Pragersko, Ivan Osredkar s Pragerskega v Ljubljano 2, Franc Trunk iz Maribora 1 v Maribor 2 in Franc Lešnik iz Maribora 2 v Maribor 1.

Iz poštne službe. Poštni izpit je napravila pri ravnateljstvu v Ljubljani uradnica mariborske pošte Anica Blazinova.

Združenje brezposelnih učiteljev. Zveza mladih intelektualcev ima v nedeljo, dne 8. t. m. svoj redni sestanek. Na sporedu so stanovske zadeve in akademija.

Danes kabaretni večer v »Veliki kavarni«.

Ivan Köstl na zadnji poti. Lep je bil pogreb, ki so ga pripravili prijatelji in znanci pokojnemu g. Ivanu Köstlu večeraj popoldne na pobrežjem pokopališču. Prišli so od blizu in daleč, da se zadnjič poslovijo od njega, ki so ga vsi visoko cenili in tako radi imeli. Pogreba se je udeležilo veliko število finančnih stražnikov z inspektorjem finančne kontrole g. Kajzerjem na čelu, nadalje deputacija mariborskega Društva zasebnih in avtonomnih nameščencev, delegat Društva odvetniških in notarskih uradnikov in številnih raznih drugih društev, katerih član je bil pokojnik. Mariborsko pevsko društvo »Jadran« je zapelo pokojniku ob odprtem grobu »Vigred« in »Jamico tiho«. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so odpeli pevci in ko so pričele padati grude na pokojnikovo krsto. Težko je bilo vsem pri srcu, ki so odhajali s pokopališča in spremili dragega na zadnji poti. Bodi mu lahka zemlja domača!

Smrt odličnega belgijskega novinarja. Nenadoma je smrt pokosila odličnega belgijskega časnikarja in ravnatelja dnevnika »La Nation Belge« Ferdinanda Mevraya. Mevray je pred leti obiskal tudi našo državo, mnogo pisal o nas in bil naš iskren prijatelj.

Tekmovanje za svetovno šahovsko prvenstvo. V Baden-Badenu se je pričel na velikonočno nedeljo boj za svetovno šahovsko prvenstvo med dosežanim svetovnim prvacom dr. Aljehinom in prvacom Nemčije Evfemijem Bogoljubom. Prva partija se je končala remis. Druga partija se odigra drevi v Baden-Badenu.

Službeni list banske uprave dravske banovine z dne 31. marca objavlja med drugim: Uredbo o banovinskem proračunu dravske banovine, pregled proračuna pridobitnih podjetij, zavodov in ustanov dravske banovine, pravilnik o banovinskih davščinah dravske banovine, uredbo o proračunu »Bednostnega fonda« dravske banovine, pravilnik o izredni davščini delojemalcev in službo-dajalcev, razglas o znižanju potnih povprečnin banovinskih zdravnikov združenih zdravstvenih občin in sester pomočnic ter razne razglase sodišč in drugih uradov in razne druge objave.

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Turneja malih harmonikarjev SSK Maribora. Včeraj opoldne so se mali harmonikarji (SSK Maribora) vrnili vsi zdravi domov. Turneja v Beogradu in Novem Sadu je sijajno uspela. Čim so se naši mali pojavili na beograjskih ulicah, so jih Beograjčani pozdravljali in ustavljali: »Eto harmonikaše iz Maribora!« O njih so obširno poročali »Politika«, »Vreme« in drugi listi. Prisostvovali so tudi »vrbici«, otroškemu prazniku, ko je šel ogromni množini tisočev beograjskih otrok mimo dvora in patriarha. Postavili so jih v špalir nasproti balkona, kjer so bili Nj. Vel. kraljica s princji. Naši so jim navdušeno vzklikali. Patriarh jih je tudi opazil in jim dal blagoslovljene »vrbice«. Nekateri so se udeležili katoliške velikonočne procesije, vsi pa so praznovali Veliko noč pri velikonočni maši v katoliški cerkvi v Krunski ulici in jim je nadškof Rodič podelil svoj blagoslov. Vsi so bili posamezno povabljeni na obed k raznim odličnim beograjskim družinam. Na veliko noč popoldne so priredili izlet na Dedinje (letni dvorec kralja), kjer so jim razkazali vse znamenitosti. V Beogradu so priredili tri koncerte — vedno popolnoma razprodane. Publika je bila tako navdušena, da se ni mogla ločiti od naših malih. Trije koncerti, trije triumfi! Koliko ljubeznivega gostoljublja! Tudi kritika v listih je bila nad vse ugodna, saj so napisali, da so naši harmonikarji osvojili Beograd. Na velikonočni ponedeljek so se odpeljali v Novi Sad, kjer so priredili dva koncerta pri nabito polni dvorani, prav tako z največjim uspehom. Tudi Novosadčani so jih takoj vzljubili. Oglasili so se še drugi zastopniki, ki so hoteli harmonikarje kar odpeljati v svoja mesta (tako n. pr. Vel. Bečkerek, Kragujevac, Pančevo, Zemun in drugi. Vendar temu zaenkrat ni bilo mogoče ustreči ali, ako Bog da, bodo naši mali zanesli svojo slavo in sloves Maribora tudi v druga mesta.

Iz Zveze mladih intelektualcev. Zveza mladih intelektualcev v Mariboru je poslala našemu uredništvu naslednjo izjavo s prošnjo za objavo: Doznali smo, da se v zvezi s sedaj aktualnim problemom poročenih ženskih moči širijo o Zvezi mladih intelektualcev vesti kot slede: Pred nam neznanim časom so baje obiskali mariborska uredništva neodgovorni elementi s seznanom poročenih učiteljev in njih družinskih razmer zahtevo, da se objavi. En izvod tega seznama so baje poslali tudi v Beograd. Kakor smo pa doznali, je bilo v seznanju vse polno pogrešenih in krivih podatkov. Sestavljen je bil z namenom, da pozove javnost in oblast, naj se na podlagi seznama odstranijo vse poročene učitelje iz služb. Osebe, ki so prinesle uredništvom sezname, so se izdajale za članice Zveze mladih intelektualcev. Tako je bilo lansirano v javnost mnenje, da vodi vsi to akcijo zveza. Naše stališče glede zaposlitve žene sploh, posebej pa poročenih žena, je dovelj znano, zato se čudimo, kako je mogla javnost verjeti tako prozorni mistifikaciji. Izjavljamo, da najostreje obsojamo samolastno početje teh oseb ter ugotavljamo, da nimamo z njimi ničesar skupnega. Na sestanku Združenja brezposelnih učiteljskih abiturientov ZMI je zveza zavzela naslednje principiellno stališče: Vsaka žena ima pravico do zaposlitve in je krivično reševati krizo na njen račun in bi bil socialen zločin naperiti boj napram poročenim učiteljicam zaradi 26 dobro situiranih, med tem ko na drugi strani več sto učiteljic omogoča v današnjih slabih razmerah obstoj družine sploh.

Prihodnje sobno streljanje bo drevi ob 20. uri v restavraciji »Plzenski dvor« v Tattenbachovi ulici. Člani in prijatelji strelskega športa vabljani!

Podružnica Društva ljubiteljev ptičarjev bo imela v četrtek 5. t. m. ob 18. uri pri »Orlu« svoj 2. redni občni zbor z občajnim dnevnim redom. Članstvo naj se občnega zbora udeleži v čim večjem številu.

V mesto Maribor pristojni vojaški obvezanci, ki so bili v poslednjih letih usposobljeni in pričakujejo v tem letu poziv za odsluženje roka, ne stanujejo pa v Mariboru, imajo pravico do brezplačne vožnje iz kraja bivališča do poveljstva vojaškega okrožja v Mariboru, kjer se morajo zgledati zaradi nadaljnje odprave. Zaradi pridobitve te objave, se pozivajo starši prizadetih, da se zglase v pisarni mestnega vojaškega urada v Mariboru, Slomškov trg št. 11, kjer dobe tudi vse druge informacije v vojaških zadevah. Poveljstvo vojaškega okrožja v Mariboru v bodoče ne bo dajalo nobenih pojasnil ter se občinstvo opozarja, da zaprosi za vsa pojasnila v vojaških zadevah edino v mestnem vojaškem uradu.

Zveza obrtnih društev dravske banovine je na svojem izrednem občnem zboru sklenila, da prenese sedež društva iz Celja v Ljubljano. V tem smislu so se tudi spremenila pravila. Pri novih volitvah so bili izvoljeni: za predsednika Josip Rebek, predsednik obrtnega odseka Zbornice za TOI v Ljubljani, za I. podpredsednika Miha Vahtar, knjigoveški mojster v Mariboru, za II. podpredsednika Franc Košir, kovaški mojster v Celju, za odbornike Franjo Igljič, Miroslav Urbas in Albert Špeletič iz Ljubljane, Emanuel Ilich iz Maribora, Karl Koštomaj iz Celja, Joško Grajoner iz Ptuja, Teodor Verbnik iz Ljutomer, Miloš Rozin iz Trbovelj, O. Mencinger iz Zagorja, Ivan Novak iz Šoštanja in Franjo Robič iz Središča.

Mojstrska izpitna predavanja v Mariboru. Dne 19. aprila se otvorijo v Mariboru ponovno izpitna predavanja za mojstrske izpitne kandidate. Predavanja so brezplačna. Udeležujejo se jih lahko rokodelski pomočniki, pa tudi mojstri. Prijaviti se je do 14. aprila pri obrtno-zadružnem nadzorniku g. Založniku na okrajnem načelstvu, II. nadst., soba 42.

Krojaški prikrejevalni tečaj v Mariboru. Učni tečaj za naš najnovejši domači kraj s pomočjo krojilnega ravnila »reform« se odpravi v Mariboru v ponedeljek 9. t. m. V tečaju bo predaval izumitelj krojilnega ravnila g. Schauer, krojaški mojster iz Kočevja. Predavanja bodo razdeljena na 3 dele: 1. za moške in damske krojače, ki že obvladajo kak drug kraj, v nedeljo 15. aprila popoldne, približno 3 do 4 ure; 2. za moške krojače, ki še niso izvežbani v nobenem drugem kroju; 3. za damske krojače in krojačice, ki še niso obiskovale krojnega tečaja. Slednja 2. oddelka se bosta v predavanjih menjavala vsak drugi dan v času od 9.—21. t. m., vsakokrat zvečer 2 do 3 ure. Sprejmejo se mojstri in pomočniki. Dodelitev posameznim skupinam prijavitelcev se bo izvršila v nedeljo 8. aprila ob 9.30 uri v prostorih Okrožnega odbora mariborskega v Vetrinjski ulici 11 I. Na ta sestanek naj pridejo vsi, ki so se že prijavili, in tisti, ki se še niso prijavili, ker bodo objavljeni sprejemni pogoji in začetki predavanj v poedinih odsekih.

Občni zbor »Jadrana«. Dne 15. aprila ob 9.30. bo v mali dvorani Narodnega doma redni občni zbor društva »Jadran« z občajnim dnevnim redom. Vabimo prijatelje, posebej pa vse zavedne Primorce, da se ga gotovo vdeležijo. Odbor.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 5. aprila. Ob 12.50 operne fantazije na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirane pesmi solčne Španije; 18: predavanje o zgodovinskih poudarkih o vzgoji slepcev; 18.30: srbohrvaščina, poučuje dr. Rupel; 19: plošče po željah; 19.30: pogovor s poslušalci; 20.45: vokalni koncert; 21.15: reprodukcija Stravinskkega; 22: čas, poročila, radio-jazz.

Grajski kino. Samo še danes in jutri »Velika ljubezen mladega princa«, sijajna opereta z Willyjem Fritschem. Naš prihodnji vefilm je »Carica Katarina« z Elizabeto Bergnerjevo v gl. vlogi.

Kino Union. Danes zadnji dan vesela opereta »Srečna pot« z Magdo Schneiderjevo in Maxom Hanzenom. Od četrta dalje »Na stranpoti življenja«, film izredne lepote.

Pri motnih prebave, želodčnih bolečinah zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdražeh živcev, nespanju, oslabosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 4. aprila: Zaprt.

Četrtek, 5. aprila ob 20. uri: »Gorenjski slavček«, Red A.

Petek, 6. aprila ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«, Red B. Gostovanje Erike Druzovičeve.

Gledališkimi abonenti in blokašem. Poslednji obrok gledališkega abonmana je zapadel prvega tega meseca v plačilo. Gledališka uprava prosi vse p. n. abonente in blokaše, ki so s plačili v zastanku, da blagovolijo poravnati zapadle obroke čimprej. — Ker ne bo več nobene glasbene premiere, opozarjamo lastnike blokov, da glasbene bloke čimprej porabijo.

Drama pripravlja svojevrstno in nad vse napeto komedijo Curta Götza »Hokus-pokus« v režiji gl. režiserja J. Koviča. Nastopijo Kraljeva, Savinova, Starčeva, Skrbinšek, Gróm, Kovič, J. Furijan, Nakrst, P. Kovič, Gorinšek, Rasberger, Harastovič, Medven, Blaž in Crnobori.

Prihodnje gostovanje Erike Druzovičeve v Kalmanovi sijajno uspeli opereti »Vijolica z Motmartra« bo v petek, 6. tm. za red B. Odlična pevka je pri vseh dosedanjih uprizoritvah, ki so bile nabitno polne, dosegla kar najlepši uspeh. Rezervirajte si vstopnice!

Förstlerjevo opero »Gorenjski slavček« ponove v četrtek 8. tm. za red A. To vedno privlačno in melodiozno domače delo je ob letošnji premieri doseglo popoln uspeh.

Pri želodčnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju povzročita 1—2 čaši naravne »Franz Josefove« vode temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V okrilju pomožne akcije za brezposelne mlade intelektualce prireja Zveza mladih intelektualcev akademijo dne 13. tm. v Nar. gledališču. Spored tvorijo glasbene točke, ki jih izvajajo člani zveze ter odlomek iz Petrovičeve drame »Mrak«, ki ga izvaja »Oder ZMI«, izpopolnijo ga pa mariborski umetniki, ga. Vedralova, g. Neralič ter vojaška godba, izpopolnjena s člani orkestra zveze. — Vsaka vstopnica, ki jo kupite, je prispevek socialno najšibkejšim!

Ljudsko gibanje v marcu. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru rojenih 71 otrok, 39 dečkov in 34 deklic, umrlo je 91 oseb, 48 moških in 43 žensk, poročilo pa se je 13 parov. V stolni cerkvi je bilo krščerih 28 dečkov in 23 deklic, v frančiškanski 3 dečki in 2 deklici, v magdalenski 6 dečkov in 8 deklic, v evangeliški 1 deček, v pravoslavni pa 1 deček in 1 deklica. Na področju stolne župnije so umrli 3 moški in 8 žensk, frančiškanske 4 moški in 7 žensk, magdalenske 37 moških in 28 žensk, evangelske in pravoslavne pa po 1 moški. V stolnici sta stopila pred oltar 2 para, v magdalenski cerkvi 10, v evangeliški pa 1.

Statistika socialnega zavarovanja. Osrednji urad za zavarovanje delavcev je izdelal statistiko, iz katere posnemamo, da je bilo od skupnega števila zavarovanih delavcev in nameščencev v mesecu januarju t. l. zaposlenih skupno 484.232, in sicer v trgovini 51.683, ali 10.67%, pri tekstilni industriji 38.819, ali 8.02%, pri lesni industriji 35.008, ali 7.23%, pri industriji hrane in pijač 31.825, ali 6.57%, pri železni in strojni industriji pa 29.271 ali 6.04%. Največje število zavarovancev je zaposlenih pri domačih hišnih delih, in sicer 58.176, ali 12.00 odstotka, najmanjše število pa pri industriji papirja in usnja. V primeri z mesecem januarjem lanskega leta je bilo pri delih nad zemljo zaposlenih 6.569 oseb manj ali 47.7%, pri gradnjah železnice, cest in vodovodov 5.554 manj, ali 30.1%. Največji porast v primeru z lanskim januarjem pa izkazuje tekstilna industrija, in sicer za 7.314 več ali 23.2%. Stanje delavcev je v primeri z lanskim januarjem padlo za 5.291, dočim je število delavk naraslo za 7.074.

Gorenjski slavček

Komična opera v treh dejanjih.

Skoraj vsa dosedanja slovenska glasbena dela — opere in operete — boleha jo za isto boleznijo, slabostjo libreto. Glasba se v vseh dviga visoko nad zgodbo in rešuje praznino. Ta bolezen je tudi slabost »Gorenjskega slavčka«, ki sta mu napisala libreto še Lujiza Pesjakova in E. Zünger, uglasbil ga je pa pokojni Anton Förster. Dogaja se na Gorenjskem v romantičnem vzdušju pred letom 1848., in je po vsem svojem bistvu romantika. Förster je zajemal tone iz naše slovenske narodne pesmi, katero je v zaključnem tretjem dejanju uporabil mestoma celo v izvorniku in ustvaril tako nekak potpuri, ki delo poživlja, učinkuje pa za današnje čase malo komično.

G. V. Skrbinšek se je kot režiser potrudil, da bi napravil iz tega revnega libreto kolikor mogoče živahno in dobro predstavo in se mu je to vsaj v splošnem tudi posrečilo. V kolikor je »Gorenjski slavček« uspel s te strani, je v prvi vrsti njegova zasluga. Za glasbeni uspeh je poskrbel dirigent g. Herzog, ki je imel lažje delo, kaiti Försterjeva glasba tega visoko nad libreto in je edino njena zasluga, da to delo že davno ni pozabljeno. Spretno in z ljubeznijo je nastudiral orkester, zbere in skupine ter tako vnesel v celoto potrebno ubranost. Nekateri pevski nastopi so bili prav dobri. Škoda pa je, da sredstva niso dovolila boljša inscenacija. Sicer pa: za eno samo sceno, ki ostane ves čas neizpremenjena, bi se lahko storilo več. Naše stare kulise dreves itd. so pač že davno do služile in ne pomagajo nič: nekoč bo treba omisliti nove!

Opera je nudila zlasti štirim glavnim pevcem možnost razviti pevsko umetnost, zato so tudi dosegli lep uspeh vsi. ga. Zamejic-Kovičeva kot vdova Majda, gđc. Udovičeva kot srčkana Minka, g. Sancin kot njen ljubimec in g. Neralič kot Chansonette. Gđc. Barbičeva kot Chansonetteova žena ni mogla prav uveljaviti svojih sposobnosti, bolj pa se je razvil g. P. Kovič v vlogi komičnega oskrbnika Štrukla. Pisarja Raidla je pel g. Medven, Lovra g. V. Skrbinšek, sela pa g. Blaž. Gledališče je bilo pri premieri v nedeljo zvečer skoraj polno. —r.

Občni zbor in shod JNS v Makolah

Socialno in karitativno delo organizacije.

Ob izredno lepi udeležbi članov in somišljenikov je imela na cvetno nedeljo tukajšnja občinska organizacija JNS svoj letni občni zbor, združen s shodom narodnega poslanca g. A. Krejčija, katerega je prisostvoval tudi okrajni glavar g. M. Makar. Po otvoritvi in pozdravnem nagovoru predsednika g. Šoštarja je sledilo obširno tajniško poročilo učitelja g. Franja Miklavca, iz katerega posnemamo, da šteje organizacija 74 članov, kar dokazuje, da prodira tudi med našim ljudstvom smisel in razumevanje za skupno delo v povzdigo in okrepitev jugoslovanske zavesti in narodnega gospodarstva.

Delo organizacije je bilo v glavnem zdravstveno-socialno usmerjeno. Z ozirom na skrajno neugodne zdravstvene razmere v našem kraju, predvsem na močno razširjenost tuberkuloze, je organizacija oskrbela dvojje zdravstvenih predavanj, in sicer o tuberkulozi in alkoholizmu. Z ozirom na zanimanje za predavanje se je pokazalo, da bo treba zaradi tolike razširjenosti tuberkuloze med našim ljudstvom pričeti najresnejšo in najširšo akcijo. Ob priliki predavanja je bila na tajnikovo pobudo ustanovljena pomožna akcija za oskrbo revne šolske dece s toplim mlekom in kruhom, ki je okuženju po tuberkulozi najbolj izpostavljen. Akcija se vzdržuje iz prispevkov boljše situiranih domačinov-dobrotnikov ter za naše razmere dokaj dobro uspeva. Vsem dobrotnikom je občni zbor izrekel toplo zahvalo s prošnjo, naj ostanejo še nadalje odprti rok. Tajnik je podal kot gospodar te akcije podrobno poročilo o delovanju, iz katerega sledi, da je bilo revnim otrokom do konca februarja razdeljenih v 155 dneh akcije 4832 porcij mleka in kruha. Povprečno je bilo deležnih te akcije vsak dan 31 otrok, kar izpričuje lepo socialno delo naše organizacije.

Organizirala je nadalje pomožno akcijo za pogorelce v Loznici, ki sicer zaradi premalega razumevanja akcijskega odbora ni rodila takih uspehov, kakor je bilo po zamisli in organizaciji pričakovati. Akcijo je izdatno podprla le-

banska uprava, za kar ji gre toplo zahvala. Na pomoč pa je priskočil tudi bivši župan g. Klajnšek. Izvršila je dalje več intervencij, med drugimi tudi v zadevi odpusta bivšega člana Maksa Rojsa, šoferja pri tukajšnji Prometni družbi. Ob koncu svojega poročila se je tajnik spomnil še prerano in tragično umrlega člana in odbornika g. Franca Skaleta, katerega spomin so navzoči počastili s trikratnim: »Slava!«

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor s predsednikom g. Šoštarjem na čelu. Pri raznošterstih so zborovalci sporočili razne želje, predvsem

Shod JNS na Pobrežju. V soboto 24. t. m. je bil v dvorani gostilničarja Renčija shod, ki so ga sklicale krajevne organizacije JNS Pobrežje, Tezno in Zadravje. Shod je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. Anton Požar. Obisk je bil prav dober. Med drugimi so bili navzoči tudi okrajni glavar g. Milan Makar, župan pobrežke občine g. Matija Volk in narodni poslanec g. Anton Krejči, ki je podal obširno poročilo, v katerem je orisal delo narodne skupščine in zunanje-političnih dogodkov. Izvajanja narodnega poslanca g. Krejčija so navzoči budno zasledovali ter sprejeli z velikim odobravanjem. Predsednik se je zahvalil govorniku in nato prečital resolucijo, v kateri

glede poprave in razširitve nekaterih cest v kraju, pri čemer je navzoči okrajni glavar iz sredstev za javna dela obljubil vso možno pomoč.

Po končanem občnem zboru je ob velikem zanimanju zborovalcev poročal narodni poslanec g. Krejči o delu v narodni skupščini, s posebnim ozirom na proračunsko razpravo ter o politični situaciji sploh. Za uspešno njegovo delo in delo narodne skupščine je bil ponovno pohvalno aklamiran. — S pozivom k skupnemu in poštenemu delu v prid naroda in države je g. poslanec viharno pozdravljen končal svoje poročilo.

zahtevajo zborovalci energične ukrepe za sanacijo nezdravih razmer v državi. Resolucija je bila soglasno sprejeta in izročena narodnemu poslancu. Lep shod je potekel v znamenju zanimanja za splošno delo organizacije JNS, pod katere okriljem se zbirajo vsi stanovi naše države.

Nov samostan v Bosanskem Brodu.

Sestre sv. križa bodo zgradile še letos v Bosanskem Brodu moderen samostan, v katerem bo nameščena tudi osnovna in meščanska šola. Temeljni kamen bo položen ob priliki 25-letnice omenjenega karitativnega reda, ki bo v najkrajšem času.

Lukas:

Dama z rjavimi lasmi

Potem, ko so privedli obtoženca sedelega v naslanjaču v obravnavno dvorano, je po mučnem molku izpregovoril. Naslonil se je ob naslanjalo in skoroda zaprl oči; bilo je, kot bi govoril v viziji: »Gospod sodnik! Gospodje prisodniki!

Če povzamem besedo, naj ne pomenja to, da bi hotel sebe braniti. Hočem vam le vso zadevo čim jasneje razložiti. Sodili me boste in prošim vas le za — smrt. Bil sem nastavljen kot sekundarni zdravnik v sanatoriju doktorja S. v savojških Alpah. Prišel sem z večerno službo. »Številka 17. te noči ne bo preživela,« mi je del zdravnik. Ne glede na to, da mi je bilo težko, ker bom že takoj prvi dan imel smrten primer, sem dobil na št. 17. damo, katere me je s svojo mladostno krasoto in temnimi razpuščenimi lasmi tako presenetila, da nisem našel drugega imena zanj kot »dama z rjavimi lasmi.« Jasno sem razpoznal, da če se mi ne posreči znižati vročine, mora bolnica v kakih urah umreti. Prav v naključju pa, sem bral prejšnjega dne o izredno uspelem poizkusu nekega angleškega zdravnika, ki se tiče prav znižanja vročine. Poizkusil sem enako in rešil bolnico. Da vam kratko povem, zaljublil sem se v svojo varovanko. Doktorji in pesniki se le enkrat zaljubijo, gospodje, vse drugo je le anatomija in novela.

Ko je ozdravela smo napravili enodnevne izlete v prelepe savojške Alpe. Belo-snežno čudo, ki je ležalo pred nama kot nedolžna duša v svoji raztrtosti, je naju vedno zblíževalo. Prav nič nismo govorili o ljubezni, vse je šlo in prihajalo po lastni nujnosti. Tedaj je prišel njen mož — kateri jo je le kdaj pa kdaj obiskal — in javil, da jo bo v neklih dneh odvel domov. Čeprav smo morali biti

na to pripravljene, naju je vendarle beseda »ločitev« tako temno presenetila, da je nisva mogla dojeti. Dospel je najin slednji izlet in jaz sem svoji »dami z rjavimi lasmi« razkril ljubezen, katere me navdaja. Stala sva na majhnem hričku. Bela opojna odeja smrek naju je obkrožala in pod nama je ležala v sivem objemu bela dolina. In »dama z rjavimi lasmi« se je pritisnila k meni in me obdaruila z najlepšim poljubom. Kot zašle duše otrok so po zraku plavale snežinke, in nežno legale na rjave kodre moje »dame«. Prosil sem jo, naj postane moja žena, naj se loči od svojega moža. Žalostna je nagnila glavo ter v njene otroške oči so lile solze. Malega triletnega sinčka je imela — o njem mi je večkrat govorila — in njemu je bila prav goreče vdana. Žrtvovala me je temu dečku. Tihla sva stopala drug poleg drugega domov. Kdaj pa kdaj sem pobožal njeno roko in pogledavala me je tako žalostno, tako neskončno žalostno. Okoli naju pa so se igrale snežinke. Vse ono, kar sem ta dan občutil, mi ni mogoče izraziti.

Naslednjega dne je odpotovala moja »dama z rjavimi lasmi«. Obljubila mi je, da mi bo pisala. Res, dva dni kasneje sem prejel pismo, v katerem mi zagotavlja svojo ljubezen in svoje hrepenenje po savojških Alpah. Edino, — piše, — kar jo tolaži, je njen mali. Vendar, jaz nisem imel nikogar, ob komu bi se tolažil. Pisati ji nisem smel niti enkrat in vendar sem ji pisal nešteto dolgih pisem, katere sem prebiral, poljubljal in požugal. Hodil sem se sprehajati vedno zopet in zopet po poteh, po katerih sva ondan hodila; vedno sem jo našel, vedno sem bil z njo, pa vedno zopet sam. Edino, kar me je še vezalo k življenju, so bila njena pisma, njena ljubezen; upal sem, vedno spet upal. Nekoč mi je pisala — topot je slednjikrat — da tega dvojnega življenja ne more več živeti, da me še vedno z vsem srcem ljubi, — ali,

da je mati in žena. Oni dnevi — tako piše — bi nama morali biti le kot pravljica, ki zapade pretéklости.

Vse moje življenje je ležalo na dlanu te žene; nisem je mogel pozabiti. Zapustil sem službo v sanatoriju in posrečilo se mi je dobiti mesto sekundarnega zdravnika v majhnem mestu, kjer je živela moja »dama z rjavimi lasmi«. Še isti dan, ko sem došel v mesto, smo se srečali na cesti. Šla je ob roki svojega moža. Kljub temu, da sem se na takšno srečanje pripravil z največjo natančnostjo, sem bil vendar tako zmeden, da nisem zmogel niti besede. Ona me je rešila. Kako naključje to, da sem ravno v to mesto prišel in tako dalje. Tudi njen mož se je zdel vesel, ali doobra sem občutil, kako je v njeni vstajal in se vedno bolj širil sum. Delal se je kot da ne bi nič opazil, ali midva sva se tako prodirno gledala, da je bilo takoj jasno, da je to zrenje zrenje dveh nasprotnikov.

Mali Riharček (tako je bilo sinčku ime) je dobil škrlatinko in morali so ga prepeljati v bolnico. Odslej sem imel priložnost videti sina svojega nasprotnika vsak dan. Niti sledu, da bi bilo to dete moje ljubljene. Ta usta, te oči; vse to je bilo tuje. Mati Riharčka je hodila dvakrat na dan povpraševati po zdravju svojega ljubljenečka. Zdelo se je, kot bi le zanj živela. Če sem ji hotel govoriti o ljubezni, je šla preko tega. Njena edina prošnja je bila, naj ji ohranim njenega sina. Sinček, sinček in zopet znova sinček. Čim bolj sem opazoval otroka, tem bolj sem občutil njegove poteze. In obsedla me je strašna misel. Če ne bi bilo tega otroka, bi ona vso ljubezen naklonila meni. Ta misel me ni zapustila. Ubil sem otroka!

Obtoženi je hropel. Dve ženi na galeriji sta jokali.

»Moja ljubljena se ni mogla utolažiti in me je obtožila smrti svojega otroka. Moral sem uporabiti vso prirojeno zgo-

vornost, da sem jo prepričal, da bi bila vsaka človekova še tako vestna pomoč neuspešna. Hotel sem počakati, da se velika bolečina uteši, nakar bi jo zaprosil za roko. Vedno manj sem jo hodil obiskovat. Vedno in povsod vame strmeče črno obrobljene slike nisem mogel prenesti. Ko sem mislil, da si je bolj utešila, sem jo nekoč, ko sva se vračala z groba njenega malega — poprosil, ali bi postala moja žena. In dejala mi je, da me sicer še vedno ljubi, ali, da je odgovorna za srečo svojega moža ter, da ga zastran tega ne bi zapustila. Meni pa je bilo sedaj še jasneje, da je ljubezen, s katero je bdela nad dečkom, sedaj prenesla na moža. Mene je tirala strast k obupu. Mož moje ljubljene je bil na skrivnostem na čim umorjen. Morilec sem bil jaz...

Sedaj bom mogel uživati srečo. — »Dama« je bila prosta. Moja vest, katere je bila do tedaj zastran silnosti moje ljubezni kot omamljena, se je zgibala. Imel sem silne sanje, strašne vizije. Vedno sem videl, kako preteče se steza proti meni bela otročičeva roka in vedno sem čul iz tmine prihajajoči glas: »Morilec! Morilec!« Moje življenje se je močno vzvalovilo. Propal sem. »Dama« me je prosila, naj bi obiskal kak sanatorij in mi tudi obljubila, da se bo po vrnitvi poročila z menoj. Prišel sem nazaj; moje stanje se je le poslabšalo. Poročila sva se. Na poročni dan je bila moja žena težko bolna. Kmalu nato je umrla. Ko me je na smrtni postelji prosila, naj skrbim za grob njenega malega, sem se nezavestno zgrudil; ko sem se zbudil, je bila ona že mrtva. Sedaj je vse mimo. Iz dalje so se svetile temne mokre oči moje ljube »dame z rjavimi lasmi«, v naročju je držala svojega sinčka — ta se je smejal, on se vedno smehljala... Končavam. Prosim vas za sodbo!

Obtoženca so oprostili. Naslednjega dne so ga našli ustreljenega na otrokovem grobu.

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Če se ne uklopiš, ga bom žrtvoval svetemu Apisu pred tvojimi očmi in pomoril bom vse njegovo spremstvo. Potem bom poklical svojo vojsko, odšel v deželo tvojega očeta, jo porušil in požgal, pomoril tvoje starše, njihov dvor in vse ljudstvo. Nato te bom s silo osvojil in oskrnjeno postavil na žrtvenik. Tako sem govoril in tako bom storil!«

Hladno, trdno je dvignil glavo, se obrnil in odšel iz sobe. Evalasta je ostala sama. Stala je nepremično in z od groze osteklenelimi očmi strmela proti vratom. V njeni duši se je podiral svet. Nepopisna bolečina ji je pritiskala srce, dušila jo in morila. Spoznavala je strahotno krutost vladarja vladarjev, učlovečenega božanstva in v duhu je že videla izpolnjene vse njegove grožnje, videla je smrt vseh svojih dragih in razdejanje daljnje domovine, ki jo je ljubila, kakor ljubi ptica gaj, v katerem je prvič razprla perutnice. Pregrozotna je bila po-

doba njenih oči, zlomila jo je. Princeza se je kakor izpodmaknjen steber zgrudila na tla, odporna moč se ji je porušila, krik groze ji je zamrl v grlu, solze so ji zastale v očeh, z rokama se je zgrabila za prsa, zagledala v daljnji megli lajo, ki je planila k njej — in se osvestila.

VII.

Savadagak in Buramak sta mirno pre spala noč v gostoljubni hiši zlatarja Ulamaka. Vstala sta zgodaj, se poslovila od rojaka, posebno še od Upe in Iste ter se napotila po ulicah Semisirisa proti dvorni četrti. Zunaj je bilo megleno jutro, ki je oznanjalo vroč dan. Ulice so bile skoraj čisto prazne, vrata hiš so bila zaprta in skrbno zapahnjena, le redki posamezniki, ki so prezgodaj vstali, ali pa so se šele vračali domov od zabav, ljubic in nočnih poslov so se prikazali kje pa kje izza oglov in zaspalo zopet izginili. Za azteška častnika se

26

nihče ni zmenil. Nemoteno sta nadaljevala svojo pot, držeč se stranskih ulic, kajti bala sta se še vedno, da bi srečala semisiriske mestne stražarje. Sedaj, ko sta bila popolnoma trezna in izpametovana, sta se docela zavedala nevarnosti, ki jima preti.

»Kaj, če so na dvoru že izvedeli?« je dejal Buramak.

»Mishiš, da so?«

»Skoraj gotovo.«

»Morda pa le niso?«

»Azteška častnika,« je menil Buramak, »sva v Semisirisu samo midva. Če gosti v zabavišču niso bili popolnoma pijani, so morali spoznati, kaj sva. Da sva Azteka, so itak vedeli. Ko smo pobegnili, so naju gotovo zasledovali in obvestili straže o poboju. Zdi se mi, da sva kljub pri Ulamaku prebiti noči izgubljeni.«

»Ne bodi tako črnogled,« je ugovarjal Savadagak, »dasi tudi sam ni bil manj zaskrbljen. Morda le niso opazili, da sva častnika. Kako bi tudi to vedeli? Tuja sva tu in prav taka, kakor vsi drugi našega plemena. In mimo tega — kaj sva midva kriva? Onadva sta naju sramotila in napadla; če se ne bi bra-

nila, bi bila mrtva midva.«

»Dobro,« je ugovarjal Buramak, »vse je tako, samo tega ne smeš pozabiti, da sva pred Semisirici divjaka, manjvredna človeka in sva kriva že zaradi tega. Če ne bi bila sinoči pravočasno pobegnili, bi naju bili gotovo ubili.«

»Potem bi zagrešili oni več, kakor sva midva.«

»Res, samo da jih nihče zaradi tega ne bi klical na odgovor. Ubili so divjaka, ki sta prelila atlantsko kri, bi dejali, in vse bi bilo v redu.«

»Mimo tega sva pa spremljevalca princa princev in odposlanca kralja kraljev. Princ Aftagad bo naju zaščitil. K njemu morava najprej.«

»Povedati mu, kaj sva storila?«

»Da, to je neizogibno.«

»In če bo princ princev sam obsodil najino dejanje?«

»Najino obrambo? To, da sva še živa? Kako bi se vrnil brez naju k svojemu očetu kralju kraljev? Ne, prijatelj, trdno sem prepričan, da naju bo branil.«

»Samo če bo mogel?«

(Se bo nadaljevalo.)

Imenjaite se CMB

Naša aktualna vprašanja Shod poslanca Krejčija v Rušah

Dne 28. marca je bil v Rušah shod, na katerem je g. poslanec Krejčič poročal o delu parlamenta. Pred govorom g. poslanca je bil redni občni zbor podružnice JNS, na katerem je bil izvoljen v celoti stari odbor s predsednikom g. Davorinom Lesjakom.

Shod je otvoril g. Davorin Lesjak ter pozdravil navzočega okrajnega načelnika g. Makarja. Nato je g. Krejčič v enournem, res temeljitem govoru orisal proračunsko debato. Poudarjal je, da je v državi poleg kmeta najboljši davkoplačevalec naš delavec. Zaradi težkega stanja, v katerem živi delavstvo, se je osebno zavzel, da je finančni minister opustil idejo novega obdavčevanja delavca z 1% doklado. Nadalje se mu je posrečilo doseči, da so mali podeželski obrtniki pavšalirani pri odmeri pridobnine. Za mestne male obrtnike se to žal ni moglo doseči. Pridobnina, ki se pripíše po zunanjih znakih, je tudi omejena, ker bo zadela le tiste, ki plačujejo 30.000 Din na leto najemnine za stanovanja. Pa še ti se lahko rešijo, ako dokažejo, da nove pridobnine ne zmorejo. Velik boj se je bil proti uvedbi trošarine na les. Gosp. poslancu se je osebno posrečilo prepričati g. finančnega ministra, da je to misel opustil.

Za rešitev brezposelnosti mlajše inteligence se bo izvršil pregled vseh dvojnih zaslужkarjev, kakor tudi pregled poročenih učiteljic. Vendar se bo določil eksistenčni minimum, tako da se prepričajo vse krivice. Zelo važen uspeh za naše gospodarstvo je tudi določitev, da se morajo državne licitacije vršiti po vsej državi in ne samo v Beogradu. Glede splošnega zboljšanja razmer pa si ne smemo delati iluzij. Dokler se ne bodo zboljšale cene kmetijskim pridelkom, je nemogoče odpraviti krizo. Upati je, da bodo uspela pogajanja z Nemčijo, ki so zlasti velikega pomena za izvoz našega sadja.

V delavskem vprašanju je treba uvesti eksistenčni minimum. V naši dravski banovini imamo tujo in domačo industrijo, ki ne plačuje delavcem niti toliko, da bi imeli za hrano. Na podlagi takega izžemanja delavca vrši ta industrija umažano konkurenco na trgu. G. poslanec bo tudi kot predsednik Zveze industrijcev odločno zahteval, da se te razmere odpravijo. Politika našega finančnega ministra je zelo dobra, ker sloni v glavnem na varčevanju. Urediti pa se bo morala sedanja politika Narodne banke, da bo služila celokupnemu gospodarstvu. Orisal je tudi še splošne smernice naše zunanje politike, kakor tudi notranje delo JNS. Poudarjal je, da se mora tudi pri nas ustvariti močna opozicija, ker le v boju je življenje in napredek. Vendar mora biti skupni cilj vseh: delo za napredek domovine in za boljše bodočnost prihodnje generacije.

V podrobni diskusiji je gosp. poslanec zlasti poudarjal, da se mora organizirati v svoje zbornice tudi naš kmet, ki tvori veliko večino, a nima danes nobenega zastopstva, dočim so vsi drugi stanovni organizirani v svojih zbornicah. Le tako bo lahko prišel do mesta, ki mu v državi pripada. Glede delavskih podpor brezposelnim pa je odločno proti, ker naš delavec noče miloščine, pač pa dela in poštenega zaslužka.

Sport

Izredni občni zbor JNS.

V nedeljo je bil v Beogradu izreden občni zbor Jugoslovanske nogometne zveze. Na dnevni red je prišel predlog za spremembo tekmovanja za državno prvenstvo. Zvezni kapetan g. Boško Simonović je izdelal predlog za nov način tekmovanja za državno prvenstvo. Po tem predlogu se bo državno prvenstvo odigralo v dveh letih, in sicer najprej po skupinah in nato v finalnih tekmah. Vse območje JNS se razdeli na 5 skupin, v te pa se uvrstijo naslednji klubi:

I. skupina: BSK, Jugoslavija, Vojvodina in prvaka subotičke in beogradske nogometne podzveze.

II. skupina: BASK, Sparta in prvaki kragujevske, niške in skopljske podzveze.

III. skupina: Hajduk, SK Split, Slavija (Sarajevo) in prvak sarajevske podzveze.

IV. skupina: Concordia, Slavija (Osijek) in prvaka osiješke in banjaluške podzveze.

V. skupina: Gradjanski, Hašk, Primorje in prvaka ljubljanske podzveze.

V finalne tekme bodo prišli zmagovalci vseh petih skupin ter drugoplasirana kluba iz I. in V. skupine. Kot osmi klub bo prišel v finale še zmagovalac med tretjeplasiranim v V. skupini in prvakom ZNP, ki pa bo moral igrati še kvalifikacijsko tekmo z drugoplasiranim klubom II. skupine. Tekme v skupinah in finalih se bodo igrale po dvojnem sistemu na točke. Tekmovanje v skupinah se bo začelo 15. julija. Predlog je bil sprejet s 447 proti 65 glasom.

Konstituiranje odbora Mariborskega smučarskega kluba. Odbor MSK se je na svoji zadnji seji konstituiral takole: pred sednik Miloš Gnus, podpredsednik Pepo Laznička, tajnik Franjo Vetrlih, blagajnik Katzer, gospodar Ribič, tehnični vodja Forstnerič, tečajniški vodja Vežjak, odborniki pa Heinrich, Pirnat, Pinterič in Jakše. Nadzorni odbor: ravnatelj Peric in Rijavec.

Pričetek nogometnega prvenstvenega tekmovanja. V nedeljo 8. t. m. se prične tekmovanje za prvenstvo LNP, in sicer se bosta srečala v Mariboru SK Ilirija in ISSK Maribor, v Ljubljani pa ŽSK Hermes in SK Železničar.

Okrožni odbor LNP, službeno. V nedeljo 8. t. m. bodo naslednje tekme: V Mariboru na igrišču ISSK Maribora ob 14.30 prijateljska tekma ISSK Maribor rezerva:SK Železničar rezerva, ob 16. prvenstvena tekma SK Ilirija (Ljubljana):ISSK Maribor. Službujoči odbornik g. Benedik. V Ptujju na igrišču SK Ptujja ob 16. prvenstvena tekma SK Ptuj:SK Drava. Službujoči odbornik g. por. Berginc. V Murski Soboti ob 15. prvenstvena tekma SK Svoboda (Maribor):SK Panonija. Službujoči odbornik g. Peterka. Tajnik.

Mednarodni kongres za sodobno glasbo. V Ferenci v Italiji je bil v ponedeljek odprt velik mednarodni kongres za sodobno glasbo. Udeležujejo se ga predstavniki raznih glasbenih društev in godbeniki z vsega sveta. Kongres bo trajal 14 dni.

Sokolstvo

Sv. Lenart v Slov. gorah. Skozi osem nedelj in praznikov v februarju in marcu smo imeli pri nas prednjaški tečaj kot pripravo za društvene, oziroma prednjaške izpite. Predavanja so bila vsakokrat od 9. do 13. ure. Tečaja so se udeleževali bratje in sestre iz sedmih edinic slovenjgoriškega okrožja. Predavali so br. okrožni načelnik Davorin Polič telovadni sestav, organizacijo in administracijo; brat Fran Rogl metodiko telovadbe, praktično telovadbo in čuvanje; brat Franjo Vajd zgodovino telovadbe in Sokolstva, o sokojski ideji, »Putevi in cilji«; brat dr. Bruno Weixl fiziologijo, higieno in prvo pomoč; brat Lucijan Janež anatomijo. Za društveni

prednjaški izpit se je priglasilo 11 bratov in sester. Pismeni izpiti bodo v nedeljo, 8. aprila t. l., ustmeni pa 15. aprila. Tečaj je vodil brat okrožni načelnik, ki bo tudi predsedoval izpitni komisiji. Trdno pričakujemo, da bo naš tečaj rodil dobre sadove. — Zdravo!

ORAHOVICA SREČEN KRAJ.

Orahovica v Slavoniji je svojevrsten kraj. V zadnjem času je tam rodilo več žena dvoječke in celo troječke. Tako je pred dnevi porodila delavčeva žena Iva Vidačičeva v Podgoraču troječke, dva sinčka in hčerko. Troječki so zdravi in normalno razviti. Srečna mati je prejela več čestitk iz drugih krajev naše države, pa bi ji menda prišli bolj prav tudi kaki darovi.

Mali oglasi

Razno

PRESELITVENO

NAZANANO! Dovoljujem si svojim cenje nim strankam naznaniti, da sem preselila svoj damski modni salon iz Aleksandrove c. 12 na trg Svobode 6. Izdelujem plašče, kostume in obleke elegantno in poceni. Priporočam se še v nadalje Marija Klemšche, Maribor, Trg Svobode 6. 1339

GAMBRINOVA DVORANA, Gregorčičeva ul. 29. Najboljša in najcenejša domača hrana. Sprejmejo se abonenti! 1307

SVETLI PREMÖG Din 37.—, žagana bukova drva Din 20.—, prevozi tovorov po znižani ceni. Tičar, Jezdarska ul., Telefon 2715. 1228

LISICE IN DRUGE KOŽE prevzame v strojenje, barvanje v raznih barvah in v popolno izdelavo Peter Semko, krznar, Gosposka 37. 826

Prodaj

Na prodaj proti gotovini VLOŽNA KNJIZICA Ljubljanske kreditne banke. Obvezne ponudbe poslati pod »70.000« na upravo lista. 1340

Posesti

VEČSTANOVANJSKO HIŠO na Koroški cesti proda za 110.000 Din. Posredovalnica, Maribor, Slovenska ul. 26. 1350

Sobo išče

SOBO snažno, v bližini Mellja. išče gospodična, event. tudi kot sestanovalka. Ponudbe na upravo lista pod »Takoj«. 1348

Iščem boljšo, opremljeno SOBO z uporabo kopalnice s 15. aprilom. Ponudbe na: Ing. S. D. Nikolajević, Glavni trg 23/I. 1345

Stanovanje

SOBO

in kuhinjo oddam takoj dvema mirnima osebam. Pobreska cesta 21, blizu Maddelene. 1349

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

solčno, s posebnim vvhodom, v sredini mesta, oddam gospodu. Naslov v upravi »Večernika«. 1344

OPREMLJENO SOBO

oddam gospodu, Maistrova ul. 17/II, vrata 12. 1341

ELEGANTNO SOBO

s prostim vvhodom, eektrično razsvetljava, parketom, največja čistoča, oddam s 15. aprilom eni ali dvema osebam. Vrazova ul. 6, pritličje, levo. 1337

Pouk

NEMŠČINA

v 6 mesecih! Inteligenčna metoda, siguran uspeh. Naslov v upravi »Večernika«. 1376